

πλαταlea

τεύχος 10ο

ειδική έκδοση

του Φορέα Διαχείρισης στενών & εκβολών ποταμών
Αχέροντα & Καλαμά

Περιεχόμενα

- Editorial.....2
- Ποιο πουλί είναι 3
- Βρείτε τις κρυμμένες λέξεις 4
- Σταυρόλεξο 5
- Κρυπτόλεξο 6
- Ενώστε τις τελείες 7
- Τι γνωρίζεις.....8
- Σταυρόλεξο 9
- Τι θυμάσαι;.....10
- Τ' αναγνωρίζεις.....11
- Ανακύκλωση.....12

Παιχνίδι και γνώση για το περιβάλλον

Παγκόσμιες Ημέρες για το Περιβάλλον

Φεβρουάριος

2 Παγκόσμια Ημέρα Υδροβιοτόπων

Μάρτιος

- 14 Παγκόσμια Ημέρα Δράσης για τα ποτάμια
- 20 Διεθνής Ημέρα της Γης
- 21 Παγκόσμια Ημέρα Δασοπονίας
- 22 Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό
- 23 Παγκόσμια Ημέρα Μετεωρολογίας

Απρίλιος

- 22 Ημέρα της ΓΗΣ
- 24 Παγκόσμια Ημέρα Κατάρτησης των Πειραμάτων σε Ζώα

Μάιος

- 22 Παγκόσμια Ημέρα Βιοποικιλότητας
- 23 Παγκόσμια Ημέρα Χελώνων
- 24 Ευρωπαϊκή Ημέρα Πάρκων

Ιούνιος

- 5 Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος
- 8 Παγκόσμια Ημέρα Ωκεανών
- 15 Παγκόσμια Ημέρα Ανέμου
- 17 Παγκόσμια Ημέρα κατά της Ερημοποίησης και της Ξηρασίας

Σεπτέμβριος

- 16 Διεθνής Ημέρα για τη Διατήρηση της Στοιβάδας του Οζόντος
- 18 Παγκόσμια Ημέρα Εθελοντικού Καθαρισμού των Ακτών
- 22 Παγκόσμια Ημέρα χωρίς αυτοκίνητο

Οκτώβριος

- 2 Παγκόσμια Γιορτή των Πουλιών
- 4 Παγκόσμια Ημέρα των Ζώων
- 13 Διεθνής Ημέρα Μείωσης των Φυσικών Καταστροφών
- 24 Παγκόσμια Ημέρα Ακτών

Νοέμβριος

- 6 Παγκόσμια Ημέρα για την Παρεμπόδιση της Εκμετάλλευσης του Περιβάλλοντος στον Πόλεμο και τις Ένοπλες Συγκρούσεις
- 14 Παγκόσμια Ημέρα Ανακύκλωσης

Δεκέμβριος

- 11 Παγκόσμια Ημέρα του Βουνού

editorial

Με αυτήν την ειδική έκδοση για τα παιδιά συμπληρώνεται μια σειρά τριών παιδικών τευχών Platalea. Το τμήμα πληροφόρησης του Φορέα Διαχείρισης σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς πρόκειται να παρουσιάσει τα παιδικά τεύχη στις σχολικές μονάδες της περιοχής. Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές θα μπορέσουν μέσα από το παιχνίδι γνώσεων να αναπτύξουν δεξιότητες και ικανότητες σημαντικές, καθώς και να συγκεντρώσουν υλικό και πληροφορίες που αφορούν το περιβάλλον.

Ο Πρόεδρος
Κομνός Θεόδωρος

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Στενών και Εκβολών ποταμών Αχέροντα & Καλαμά

Βοσκήμ Ηγουμενίτσας - Σαγιάδας, Τ.Κ. 46 100 • ΤΘ 115 • Τηλ. 26650 21319
<http://www.kalamas-acherontas.gr> blog: fdkal-ach.blogspot.gr
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: info@kalamas-acherontas.gr

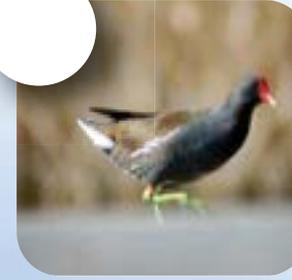
Χρηματοδότηση: ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ
Εκδότης:
Φορέας Διαχείρισης Στενών και Εκβολών
Ποταμών Αχέροντα και Καλαμά

Σχεδιασμός - Επιμέλεια έκδοσης:
Παραγωγ.2η: **Capitree** - Μαριτίνα Διόλιου

Δημιουργία παιχνιδιών και επιμέλεια
κειμένων 10ου τεύχους:
Πλασκασοβίτη Βίκυ
Υπεύθυνη Κέντρου Πληροφόρησης
Αχέροντα (Αμμουδιά)

ποιο πουλί είναι;

6 ΑΛΚΥΟΝΗ (Alcedo Atthis)

Το εντυπωσιακό αυτό ψαροπούλι, παρά τα δυσανάλογα χαρακτηριστικά του, έχει πανέμορφα χρώματα. Γαλαζοπράσινες, σχεδόν ηλεκτρικές φτερούγες και κορώνα, λαμπερό γαλάζιο, με μεταλλικές ανταύγειες στη πλάτη και την κοντή ουρά της, κάτασπρο μπάλωμα στο λαιμό και πορτοκαλοκόκκινα μάγουλα, στήθος και κοιλιά. Τα ενήλικα έχουν ανοιχτοκόκκινα πόδια, ενώ τα ανήλικα γκριζωπά, με φτέρωμα μουντό και πράσινο. Τα αρσενικά έχουν ολόμαυρο ράμφος ενώ τα θηλυκά έχουν κοκκινωπή την βάση του κάτω ράμφους.

4 ΝΕΡΟΚΟΤΑ

είναι μαυριδερή ενώ στο κεφάλι της το μαύρο χρώμα διακόπτετε από το κίτρινο ράμφος και κόκκινη μετωπιαία ασπίδα

2 ΑΡΓΥΡΟΤΣΙΚΝΙΑΣ (Casmerodius albus)

Είναι μεγαλόσωμος, κατάλευκος ερωδιός με κίτρινο μακρύ ράμφος. Μοιάζει πολύ με τον Λευκοτσικνιά μόνο που διαφέρει από αυτόν στο μέγεθος του σώματος και στο χρώμα του ράμφους και των δακτύλων (ο Λευκοτσικνιάς είναι πολύ μικρότερος κι έχει μαύρο ράμφος και κίτρινα δάκτυλα). Περιγραφή: Μήκος σώματος: 85 - 102 εκατοστά, άνοιγμα φτερούγων: 140-170 εκατοστά. Κατάλευκος, μοιάζει με τον Λευκοτσικνιά αλλά είναι πολύ μεγαλύτερος. Έχει αναλογικά μακρύ και λεπτό λαιμό, κίτρινο ράμφος, λίγο μαύρο στο άκρο το καλοκαίρι. Πόδια και δάκτυλα μαυροπράσινα.

8 ΚΑΛΑΜΟΚΑΝΑΣ

έχει μαύρο ράμφος που μοιάζει με βελόνα, χαρακτηριστικά έντονα ροζ πόδια, μαύρη πλάτη, μαύρα φτερά και λευκό κάτω μέρος.

5 'ΟΡΝΙΟ (Cypselurus)

Το όρνιο ή γύπας είναι ένα μεγάλο και βαρύ αρπακτικό με άνοιγμα φτερούγων 260cm και μήκος σώματος 97-104cm. Το ράμφος του έχει μήκος όσο και το κεφάλι και στην άκρη είναι γαμψό. Ο λαιμός του είναι γυμνός (για να χώνει το κεφάλι του στα πτώματα χωρίς να λερώνεται). Τα πόδια του είναι δυνατά, με δάκτυλα που καταλήγουν σε πλατιά και κοντά νύχια, αντίθετα με τα μακριά και γαμψά νύχια των άλλων αρπακτικών πτηνών. Η διαμόρφωση αυτή των νυχιών του εξασφαλίζει άνετο βάδισμα στο έδαφος. Το φτέρωμα τους είναι καστανόξανθο, ενώ οι πηδαλιώδεις φτερούγες του είναι μαύρες.

3 ΦΑΛΑΡΙΔΑ

η Φαλαρίδα έχει μήκος 36-42 cm, και είναι κυρίως μαύρη εκτός μίας μετωπιαίας λευκής ασπίδας. Τα μάτια της έχουν χαρακτηριστικό κόκκινο χρώμα.

7 ΧΑΛΚΟΚΟΤΑ (Plegadis falcinellus)

Έχει μήκος 55 εκ. - 65 εκατοστά, στο μέγεθος μικρού ερωδιού. Διακρίνεται για το ομοιόμορφο μαύρο πτέρωμά της, με τις πορφυρές και πράσινες ανταύγειές του. Τα δύο φύλα είναι όμοια. Τα νεαρά έχουν τα ίδια χρώματα αλλά όχι τόσο έντονα

1 ΦΙΔΑΕΤΟΣ (Circæetus gallicus).

Ο Φιδαετός είναι μεταναστευτικός μεσαίου μεγέθους αετός. Είναι ο πιο συνηθισμένος αετός τους καλοκαιρινούς μήνες. Πως θα τον αναγνωρίσουμε: Το μήκος του φθάνει μέχρι 80 εκ. Το χρώμα στην πλάτη είναι ανοιχτό καστανό και στην κοιλιά λευκό με καφεκίτρινες κηλίδες. Το πόδια στο κάτω μέρος είναι γυμνά και προστατεύονται από χονδρά λέπια. Τα δάκτυλα είναι κοντά και τα νύχια ισχυρά ώστε να συγκρατούν τα θηράματα.

Βρείτε τις κρυμμένες λέξεις

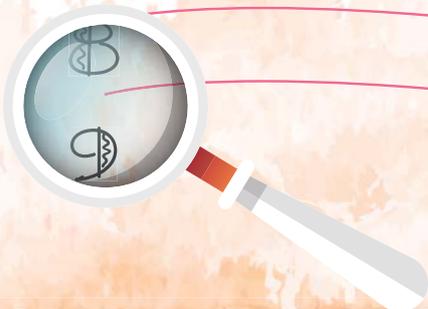
Ε	Ρ	Ω	Δ	Ι	Ο	Σ	Τ
Κ	Α	Ρ	Ε	Τ	Α	Λ	Σ
Β	Α	Φ	Λ	Μ	Λ	Υ	Ι
Ι	Τ	Τ	Φ	Ο	Ε	Κ	Κ
Δ	Ο	Λ	Ι	Δ	Π	Ο	Ν
Ρ	Σ	Ι	Ν	Ε	Ο	Σ	Ι
Α	Ξ	Χ	Ι	Α	Υ	Ν	Α
Α	Ρ	Κ	Ο	Υ	Δ	Α	Σ

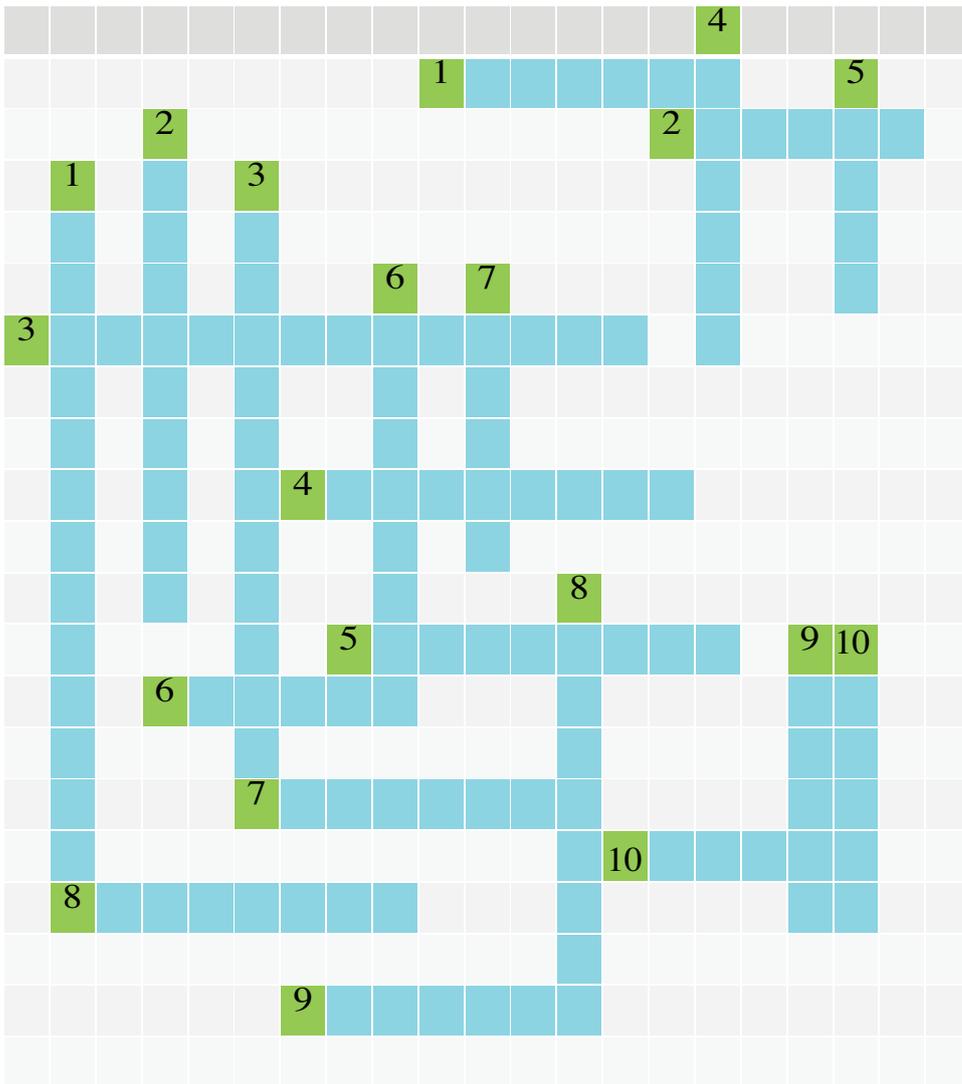

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____

Αναζητήστε ζώα που κρύφτηκαν μέσα στα γράμματα. Στη συνέχεια, γράψτε τα στις στήλες που ακολουθούν.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Ξεχωρίζει εύκολα από τα αγκάθια του.
2. Μεγαλόσωμο πτηνό με χαρακτηριστικό μεγάλο σάκο κάτω από το ράμφος του .
3. Κατάγεται από την Ν.Αμερική, μεγαλόσωμο τρωκτικό.....
4. Είσαι μια πονηρή .....Χαρακτηριστικό της ότι η ουρά της ξεπερνά το μήκος του σώματός της .
5. Ερπετό με δηλητήριο .
6. Κίνησε η .....για νερό κρύο να φέρει λέει το γνωστό τραγούδι και αναφέρεται στο πιο κοινό αρπακτικό πουλί της Ελλάδας .
7. Η ενυδρίδα που ζει σε γλυκό νερό .
8. Αετός που τρώει συνήθως φίδια .
9. Υδρόβιο πτηνό .Είναι μικρότερο από του συγγενείς της , τους κύκνους και τις χήνες .
10. Μικρά ζώα που έχουν σαν όπλο τους τις εκκρίσεις με την άσχημη μυρωδιά για να αντιμετωπίζουν τους εχθρούς τους .

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Κουβαλάει το σπίτι της στην πλάτη .
2. Στα παραμύθια είναι πάντα κακός .
3. Το μικρό ψάρι που πήρε το όνομά του από τον Αχέροντα.
4. Κουάξ κουάξ , χαρακτηριστική η φωνή του .
5. Φίδι του νερού .
6. Έρπεται και αυτή αλλά δεν είναι φίδι.
7. Το μικρότερο σαρκοφάγο θηλαστικό της Ευρώπης, υποκοριστικό της λέξης νύμφη .
8. Έχει χαρακτηριστική φωνή και αποτελεί μια άσχημη απομίμηση του σκύλου .
9. Το ασχημόπαπο που έγινε .....
10. Μεγάλος γύπας που τρώει κουφάρια .

Βρείτε τις κρυμμένες λέξεις

ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

- ΒΟΥΝΑ
- ΑΝΘΡΩΠΟΣ
- ΠΟΥΛΙΑ
- ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ
- ΙΣΤΟΡΙΑ
- ΛΙΜΝΗ
- ΖΩΑ
- ΕΚΒΟΛΕΣ
- ΚΑΛΑΜΑΣ
- ΣΤΕΝΑ
- ΑΧΕΡΟΝΤΑΣ
- ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ
- ΧΛΩΡΙΔΑ

Β	Μ	Η	Ο	Τ	Κ	Ρ	Δ	Φ	Δ	Η	Π	Λ	Υ
Π	Σ	Ψ	Β	Ο	Υ	Ν	Α	Ν	Ω	Η	Κ	Λ	Λ
Ρ	Τ	Υ	Ξ	Λ	Α	Ν	Θ	Ρ	Ω	Π	Ο	Σ	Ο
Π	Ο	Υ	Λ	Ι	Α	Χ	Α	Σ	Ψ	Ζ	Ω	Μ	Υ
Τ	Ρ	Δ	Ε	Σ	Ι	Σ	Τ	Ο	Ρ	Ι	Α	Υ	Λ
Λ	Β	Μ	Π	Ω	Χ	Δ	Ω	Λ	Π	Ξ	Η	Θ	Ο
Ι	Ω	Α	Χ	Ε	Ρ	Ο	Ν	Τ	Α	Σ	Τ	Ο	Υ
Μ	Ι	Υ	Ψ	Χ	Δ	Φ	Ω	Φ	Σ	Α	Ε	Λ	Δ
Ν	Η	Ξ	Θ	Φ	Δ	Ψ	Δ	Α	Σ	Η	Γ	Ο	Ι
Η	Γ	Κ	Α	Λ	Α	Μ	Α	Σ	Η	Ν	Ν	Γ	Α
Χ	Λ	Ω	Ρ	Ι	Δ	Α	Ο	Λ	Ξ	Ν	Γ	Ι	Ω
Α	Δ	Χ	Φ	Ε	Τ	Υ	Σ	Τ	Ε	Ν	Α	Α	Ι
Γ	Ε	Κ	Β	Ο	Λ	Ε	Σ	Ν	Ψ	Δ	Υ	Β	Π
Ω	Β	Ρ	Υ	Ι	Λ	Μ	Ο	Λ	Δ	Ε	Ζ	Ω	Α

αινίγματα

6

Μια μικρή μικρή νοικοκυρά
Μεγάλες πίτες κάνει.
Τι είναι;

7

9.Σιγανή, σιωπηλή
Το σαμάρι κουβαλεί.
Τι είναι;

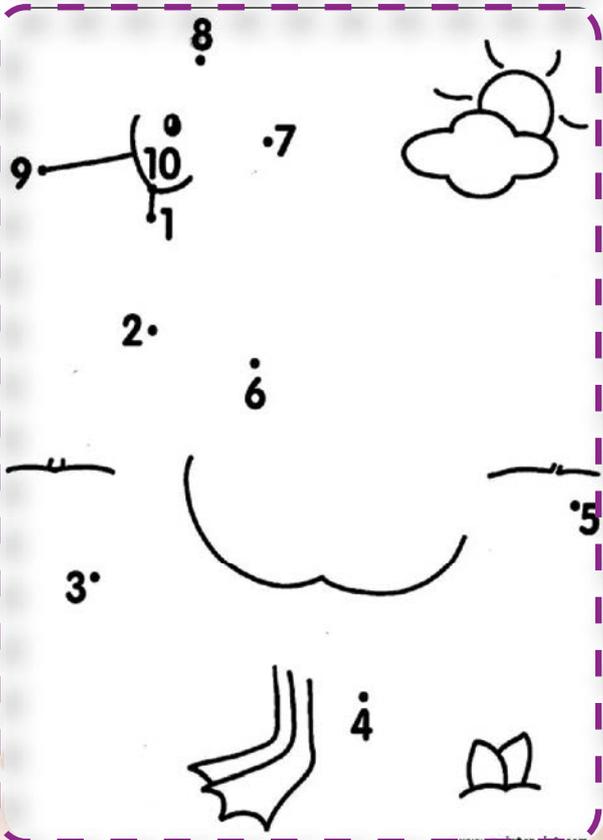
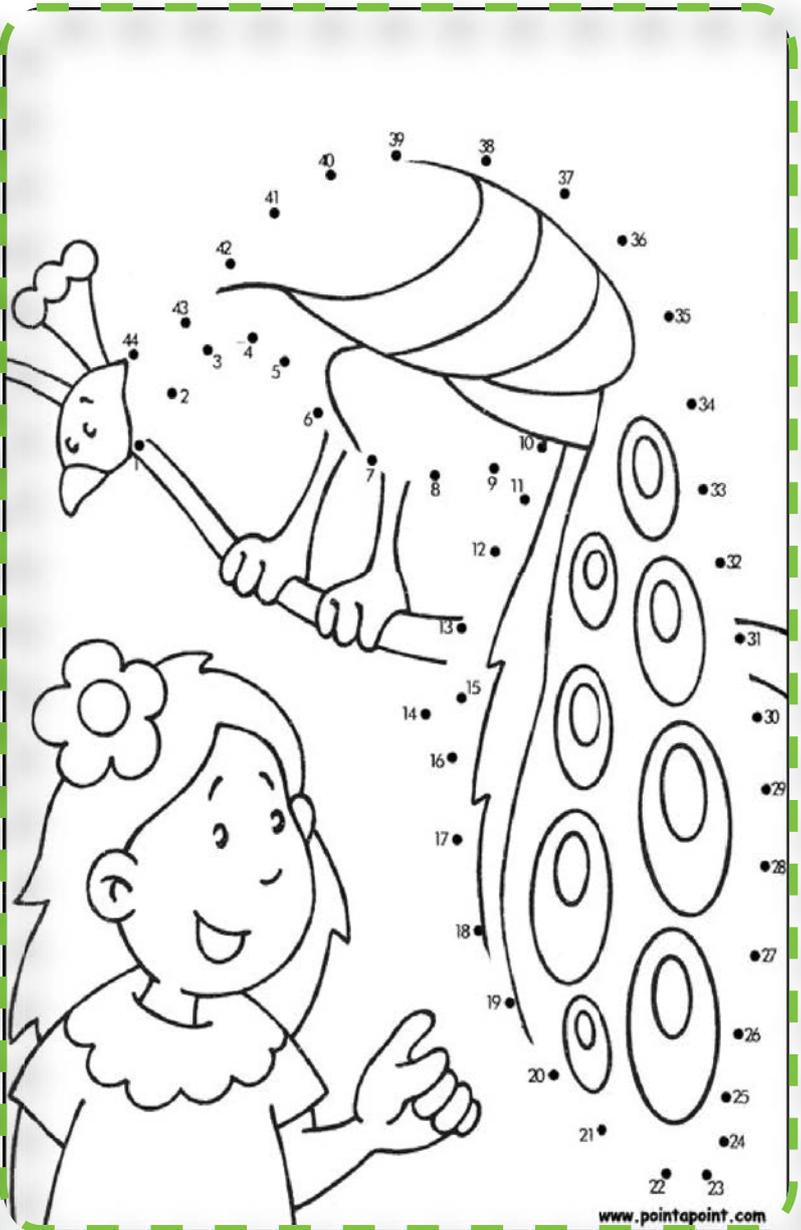
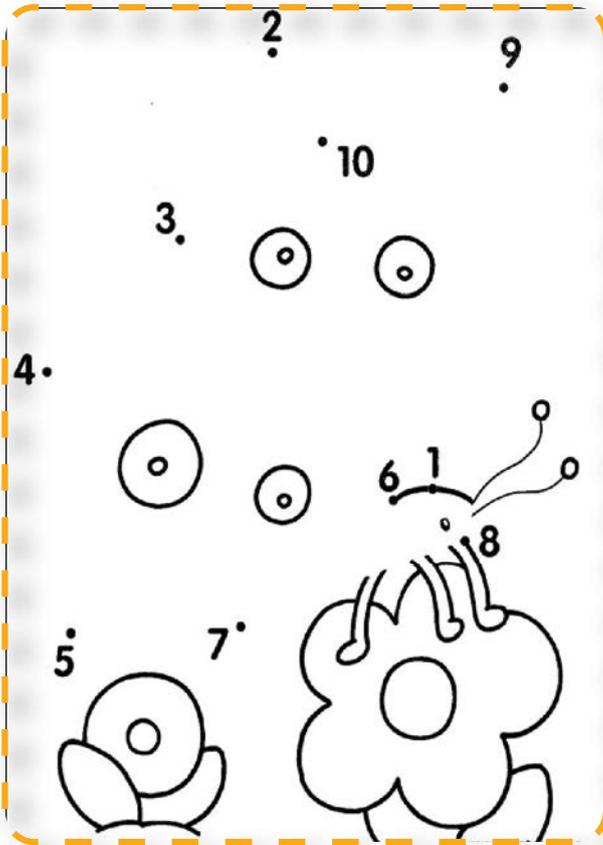
8

Σφυρίζει, βουίζει,
Βογκάει, τρίζει,
Τον ακούς
μα δεν τον βλέπεις
Τι είναι;

9

Άνοιξη σ' ευχαριστώ
καλοκαίρι σε δροσιζώ,
σε τρέφω το Φθινόπωρο,
χειμώνα σε ζεσταίνω.
Τι είναι ;

ΕΝΩΣΤΕ ΤΙΣ ΤΡΕΧΕΙΕΣ....

τι γνωρίζεις ;

Τι τρώνε
συνήθως ;
Αντιστοίχισε...

όρνιο

βίδρα

φιδασετός

κουφάρια

μυοκάστορας

φίδια

βοήβοι φυτών

ψάρια

Λέγεται έτσι το σύνολο των ζώων.

- ΧΛΩΡΙΔΑ
 ΠΑΝΙΔΑ

Το Έλος Καλοδικίου βρίσκεται πιο κοντά...

- ΠΑΡΓΑ
 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ

Από ποιά νομό ξεκινούν τα δύο ποτάμια μας :

- Ν. ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
 Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Οι υγρότοποι είναι πολύ σημαντικοί για τον άνθρωπο μόνο.

- ΣΩΣΤΟ
 ΛΑΘΟΣ

Που εκβάλλει ο Αχέροντας :

- ΑΜΜΟΥΔΙΑ
 ΓΛΥΚΗ

Πως λέγεται ένας τόπος με νερό :

- ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ
 ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ

Τι σειρά έχει ο Καλαμάς σε σχέση με τα άλλα ποτάμια της Ελλάδας όσο αφορά το μήκος του;

- 5ος 7ος
 8ος

Ο Καλαμάς εκβάλλει κοντά στο χωριό Σαγιάδα .

- ΣΩΣΤΟ
 ΛΑΘΟΣ

ΛΥΣΗ: Πανίδα, Πάργα, Ν.Ιωαννίνων, Λάθος, Αμμοδιά, Υγρότοποι, 7ος, Σώστο.

συμπλήρωσε τα κενά

- Κάνε ..... να δεις καλό .
  - Ο καλός φίλος στην ..... φαίνεται .
  - Κράτα με να σε κρατώ, ν' ανεβούμε στο .....
  - Πιάστηκε σαν τον ..... στη φάκα.
  - Όποιος ..... σκοντάφτει .
  - Άνθρωπος αγράμματος, ... απελέκτο .
  - Καθαρός ουρανός ..... δε φοβάται.
- (Ξύλο , ανάγκη , αστραπές , ποντικό , βουνό , βιάζεται , παιδιά)

ΛΥΣΗ: Ερωδός, θεάφνι, καρπια, τσιγκινιάς, λίκκος, αετός, αρκούδα, βίδρα, αλεπού.

τα αναγνωρίζετε;

απαντήσεις

5

ΠΛΑΤΑΝΟΣ

Πρόκειται για μεγάλα δέντρα, με ύψος που κυμαίνεται από 30 έως 50 μέτρα, φυλλοβόλα και συναντώνται στις όχθες ποταμών και γενικά σε υγροτόπους, μπορούν όμως να επιβιώσουν και στην ξηρασία.

2

ΝΟΥΦΑΡΑ

Έχουν πέταλα πολύ μεγαλύτερα από τα σέπολα. Τα άνθη φτάνουν σε διάμετρο μέχρι και 30 εκατοστά και έχουν ποικιλία χρωμάτων συνήθως λευκό, κόκκινο, μωβ ή ροζ.

1

ΑΝΕΜΩΝΗ

Τα άνθη της ανεμώνης αυτής είναι δύο ειδών, είτε διπλά, είτε πολλαπλά όπως τα χρυσάνθεμα. Έχουμε διάφορους χρωματισμούς, κόκκινα άνθη, ροδόχρωμα, κίτρινα, ροζ, μπλε-ιώδη.

3

ΚΥΚΛΑΜΙΝΟ

Το πιο κοινό είδος κυκλάμινο στην Ελλάδα είναι το Κυκλάμινο το Γραικό. Το συγκεκριμένο κυκλάμινο ανθίζει την φθινοπωρινή περίοδο και έχει πυκνά μωβ άνθη. Κάποια είδη κυκλάμινο ανθίζουν την Άνοιξη και κάποια άλλα Φθινόπωρο.

6

ΒΕΛΑΝΙΔΙΑ

Είναι δέντρα ψηλά, αιωνόβια που βρίσκονται είτε σε πεδινές είτε σε ορεινές περιοχές. Ο καρπός της βελανιδιάς είναι το βελανίδι, χρήσιμο για ζωοτροφές.

4

ΠΟΥΡΝΑΡΙ

Το πουρνάρι φύεται ως αειθαλής θάμνος ή μικρό δέντρο ύψους 1-6 μ. Τα φύλλα είναι συνήθως οδοντωτά με εξέχοντα ή στραμμένα προς την κορυφή κοντά ή μακριά, αιχμηρά δόντια.

ποια απο τα παρακάτω μπορούμε να πετάμε στους μπλε κάδους

σημειώστε με Χ στον κύκλο

Συμπλήρωσε τα κενά για να μάθεις πως μπορείς να βοηθήσεις στην προστασία του περιβάλλοντος

Απαντήσεις ....

- 1) Ανάβω ή Σβήνω
- 2) Μαζεύω ή Πετάω
- 3) Δάσος ή Κάδους
- 4) Αυτοκίνητο ή ποδήλατο

Πρέπει να θυμάμαι να 1) ..... τα φώτα και τον υπολογιστή μου όταν φεύγω από το δωμάτιό μου . Μπορώ να 2) ..... τα σκουπίδια από το έδαφος και να τα πετάω σε (στο) 3) ..... Επίσης να χρησιμοποιήσω το 4) ..... μου για να πάω σχολείο .Είμαι σημαντικός !!!!! Μπορώ κι εγώ να βοηθήσω στην προστασία του περιβάλλοντος .